

Handläggare
Egnell Eva

Datum
2015-01-12
Rev 2015-01-13

Diarienummer
AMN-2015-0023

Arbetsmarknadsnämnden

Länsstyrelsen Uppsala län: Överenskommelse 2015 om mottagande av vissa nyanlända

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att planera för mottagande av 150 nyanlända flyktingar mm som har beviljats uppehållstillstånd och som är i behov av hjälp med sin bosättning (s.k. anvisningsbara platser)

att om asylsökande flyktingar som får uppehållstillstånd ökar kraftigt i förhållande till aktuell prognos och behovet av anvisningsbara platser överstiger överenskommen nivå är nämnden beredd att ta upp en ny förhandling med Länsstyrelsen i Uppsala län

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Uppsala län ansvarar för att teckna överenskommelse med länets kommuner om mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande. Arbetsförmedlingen fastställer länstalen, utifrån sin prognos om antalet asylsökande, och Länsstyrelsen föreslår en fördelning mellan kommunerna. Fördelningsnyckeln bygger på folkmängd, arbetsmarknad, bostadsmarknad och demografi. Förslaget som är ställt till Uppsala kommun omfattar 1381 flyktingar, inklusive ensamkommande barn utan vårdnadshavare i Sverige, samt behov av 755 anvisningsplatser. Överenskommelsen för 2014, som kommunfullmäktige tog beslut om, omfattade 500 nyanlända flyktingar med uppehållstillstånd varav 50 anvisningsbara platser. Från och med 2015 omfattar överenskommelsen om mottagande enbart personer som får uppehållstillstånd och som anmält behov av hjälp med sin bosättning. Kommunen har tagit emot 473 personer med uppehållstillstånd 2014, varav 70 ensamkommande barn. Ingen nyanlända har tagits emot på en anvisningsplats, förutom ensamkommande barn.

Ärendet

Migrationsverket har skrivit upp sina prognoser kraftigt på grund av situationen i framför allt Syrien, men även från andra länder. Det ökade antalet asylsökande innebär att det behövs fler platser i Migrationsverkets anläggningsboende samt fler mottagningsplatser i kommunerna.

Länsstyrelsen är regeringens företrädare i länet och arbetar för att i samverkan med andra aktörer uppnå de nationella integrationspolitiska målen. Länsstyrelsen har även till uppgift att träffa överenskommelser med kommuner om mottagning av nyanlända flyktingar och ensamkommande barn. Utifrån Migrationsverkets prognos över mottagande av asylsökande fastställer Arbetsförmedlingen ett länstal som bygger länets arbetsmarknad, folkmängd, bostadsmarknad och demografi. Länsstyrelsen gör sedan en fördelning mellan kommunerna i länet.

En asylsökande som fått uppehållstillstånd har rätt att bosätta sig var som helst i landet. Det innebär att det inte går att styra över hur många egenbosatta som väljer att flytta till en specifik kommun. Personer som inte bosätter sig på egen hand kan anmäla behov av hjälp för bosättning. Kommunerna ansvarar för att ta emot personer som fått uppehållstillstånd, såväl de som bosätter sig på egen hand som de som behöver hjälp med bosättning. Anvisningsbara platser är sådana som görs tillgängliga för personer som har anmält behov av hjälp med sin bosättning.

Sedan september 2013 beviljas asylsökande från Syrien permanent uppehållstillstånd och antalet asylsökande har under 2014 successivt ökat, bland annat på grund av den långvariga konflikte i Syrien men också på grund av andra stora konflikter. Eftersom det inte funnits tillräckligt många anvisningsplatser i kommunerna finns det ett stort antal flyktingar med uppehållstillstånd i Migrationsverkets, mottagningsystem som väntar på att bli bosatta i en kommun. Sverige har inte heller klarat att ta emot det beslutade antalet kvotflyktingar, d.v.s. flyktingar som kommer direkt från ett flyktingläger till en kommun, på grund av bristen på bosättningsplatser. Migrationsverkets prognos är att Sverige behöver ha beredskap för att ta emot mellan 80 000 och 105 000 asylsökande 2015. Det innebär för Uppsala läns del en mottagning på cirka 2 325 personer som beviljats uppehållstillstånd, varav 1 272 behöver hjälp med en anvisning till länet för kommunplacering. För Uppsala kommuns del är prognosen 1 381 personer som får uppehållstillstånd, varav 755 personer bedöms behöva tas emot på en anvisningsplats.

Arbetsförmedlingen ansvarar för att ta emot vuxna flyktingar för att genomföra etableringssamtal och samordna etableringsinsatserna. Arbetsförmedlingen, och Migrationsverket i vissa fall, ansvarar för att anvisa en kommun för bosättning. Utifrån varje flyktings förutsättningar och erfarenheter ska Arbetsförmedlingen föreslå en kommunplacering med en lämplig arbetsmarknad. För att Arbetsförmedlingen ska kunna anvisa till en kommun måste det finnas en anvisningsbar plats i en kommun.

Kommunen har en viktig och central roll för nyanländas etablering genom sitt ansvar för:

- mottagande och bostadsförsörjning
- praktisk hjälp i samband med bosättning
- undervisning i sfi och annan vuxenutbildning
- samhällsorientering
- skola, förskola, barnomsorg och andra insatser för barn och unga
- insatser inom det sociala området

- övrig kommunal verksamhet och service
- försörjning och andra insatser för de som inte har rätt till etableringsplan på grund av nedsatt prestationsförmåga

I Uppsala kommuns inriktningsdokument (IVE) 2015 – 2018) framhålls att kommunen är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande. Kommunen vill ta emot sin andel av de nyanlända som kommer till Sverige och välkomnar människor från andra delar av världen. Uppsala kommun ska ha ett mottagande med hög kvalitetet både för barn och vuxna.

Behovet av anvisningsplatser är mycket stort men det finns inte förutsättningar att tillgodose ett så stort behov som 755 platser under 2015. Nämnden föreslår kommunfullmäktige att godkänna en överenskommelse om att ta emot 150 nyanlända flyktingar med uppehållstillstånd som anvisas till kommunen. Antalet anvisningsplatser omfattar inte ensamkommande som under asyltiden är mottagna i Uppsala kommun och därefter får uppehållstillstånd.

Om behovet av anvisningsbara platser ökar kraftigt är Uppsala kommun beredd att ta upp en ny förhandling med Länsstyrelsen i Uppsala län.

Ekonomiska konsekvenser

Regeringen har tagit beslut om åtgärder för mottagande och förändrad ersättning till kommunerna. Grundersättningen, som utbetalas till de kommuner som har tecknat en överenskommelse, halverades från tio basbelopp till fem basbelopp år 2014. Ersättningar blev prestationsbaserade vilket innebar att kommuner som i förhållande till sin folkmängd tog emot fler nyanlända och kommuner som tog emot på anvisning fick ett högre belopp. Kommunerna kan också få ersättning för vissa hyreskostnader för bostäder som stått tomma i väntan på anvisade personer.

Att anordna anvisningsplatser kommer att medföra ökade kostnader för bosättningen, men hur stora beror på vilka lösningar kommunen gör. Kostnaderna för bosättningen ska finansieras inom ramen för den schablonersättningen kommunen får för att ta emot en flykting, och de återsökningar som är möjliga att göra.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Direktör

Överenskommelse om mottagande och bosättning av nyanlända invandrare

Denna överenskommelse bygger på vad riksdagen och regeringen förordnat¹ om mottagning av vissa nyanlända invandrare och är tecknad mellan

... kommun

000 00 XXX

Kontaktperson: Förnamn Efternamn

telefon: 000-000 00 00

Staten genom

Länsstyrelsen i Uppsala län

751 86 Uppsala

Kontaktperson: Olof Molund

telefon: 010-22 33 406

Parternas åtaganden

Denna överenskommelse gäller fr.o.m. 2015 och tillsvidare:

1. ... kommun åtar sig att årligen fr.o.m. 2015-01-01 ta emot ... nyanlända för bosättning i kommunen genom anvisning av Arbetsförmedlingen och/eller Migrationsverket.
2. Staten genom Migrationsverket, betalar kommunen årligen grundersättning enligt 9 § förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utläningar under den period som överenskommelsen gäller.
3. Denna överenskommelse ersätter den tidigare överenskommelsen mellan Länsstyrelsen och ... kommun med diarienummer 851-...

... den .../... 2015

... kommun

Uppsala den .../... 2015

Länsstyrelsen i Uppsala län

Förnamn Efternamn
Befattning

Anki Bystedt
Länsråd

¹ Lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare samt förordningen (2010:407) om ersättning till vissa nyanlända invandrare, förordningen (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrare, förordningen (2010:409) om etableringssamtal och etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utläningar.

Villkor

Förberedelser

- A. Länsstyrelsen ska i samverkan med Arbetsförmedlingen och Migrationsverket återkommande under året hålla kommunen underrättad om förändringar i det förväntade behovet av platser.
- B. Kommunen ska under den överenskomna perioden planera och ha beredskap för mottagande enligt punkten 1 i överenskommelsen samt utifrån vad som övrigt är känt.
- C. Kommunen ska ha minst en utsedd kontaktperson som operativt samarbetar med Arbetsförmedlingens och Migrationsverkets bosättningssektioner för att ta emot det antal nyanlända som anges under punkt 1. Kommunen håller berörda samverkansparter underrättade om byte av kontaktperson.
- D. Kommunen ska tillhandahålla aktuell information om kommunens förutsättningar för mottagande, samt information som är relevant för att nyanlända ska kunna fatta beslut om bosättning i kommunen. Webbportalen www.informationsverige.se innehåller denna typ av information och rekommenderas därför i detta syfte.

Mottagande

- E. Migrationsverket och Arbetsförmedlingen ska samråda med kommunen om mottagande och tidpunkt samt lämna nödvändig information om den nyanlände.
- F. Kommunen ska vara beredd att ta emot nyanlända med särskilda behov, med ringa eller ingen prestationsförmåga.
- G. Kommunen får inte utesluta personer eller grupper på osaklig grund, enligt vad som föreskrivs i 1 kap. 1, 4 diskrimineringslagen (2008:567).

Uppsägning, omförhandling m.m.

- H. Uppsägning kan ske av någondera parten per den 31 december. Uppsägning ska ske skriftligt senast tre månader innan aktuellt årsskifte (om överenskommelsen omfattar mer än ett år).
- I. Parterna äger rätt att uppta förhandlingar om förutsättningarna för mottagningen ändras väsentligt.
- J. Överenskommelsen är upprättad i två exemplar varav parterna tagit var sitt.
- K. Länsstyrelsen ansvarar för att kopia av denna överenskommelse skickas till Arbetsförmedlingen respektive Migrationsverket.

Definitioner

I enlighet med förordningen (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrare avses med **nyanländ** en person som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, dock utan begränsning till viss ålder.

Med **mottagande genom anvisning** avses ett mottagande av nyanlända som föregås av att kommunen gör bostäder i kommunen tillgängliga för nyanlända som Arbetsförmedlingen eller Migrationsverket anvisar till kommunen. För att anvisningen ska kategoriseras som sådan, krävs att de nyanlända personer som anvisas, flyttar till kommunen.

Personer som omfattas av anvisning genom Arbetsförmedlingen:

- Nyanlända som har rätt till en etableringsplan enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Anvisning får också göras innan det är klarlagt att den nyanlände har rätt till en etableringsplan.
- Nyanlända som bor i eget boende får enbart anvisas bosättning i en annan kommun än den som han eller hon bor i, enligt 6 § förordningen (2010:408)

Personer som omfattas av anvisning genom Migrationsverket:

- Nyanlända som beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap 2 § utlänningslagen s.k. kvotflyktingar. Kvotflyktingar har rätt till en etableringsplan
- Nyanlända som inte har rätt till en etableringsplan vilka omfattar:
 - Nyanlända som är 65 år eller äldre
 - Nyanlända med en prestationsförmåga under 25 procent
 - Gymnasiestuderande 18-19 år utan föräldrar i Sverige och är boende på Migrationsverkets anläggning.

Migrationsverket ska anvisa bosättning enligt 7 § förordningen (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrare.

FAKTA - Om myndighetsuppgifter och ersättningar

Vissa statliga myndigheters uppgifter rörande nyanländas bosättning

Länsstyrelsen ska träffa överenskommelser med kommuner inom länet om mottagande för bosättning av nyanlända (kommuntal). Länsstyrelsen ska också hålla Arbetsförmedlingen och Migrationsverket underrättade om kommuntalen.

Arbetsförmedlingen fattar, efter samråd med länsstyrelserna och Migrationsverket, beslut om fördelning av mottagningsbehovet i varje län (länstal). Arbetsförmedlingen ska också vid behov anvisa plats för bosättning i en kommun åt hushåll med en eller flera nyanlända personer som har rätt eller kan ha rätt till en etableringsplan enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Vid anvisning ska Arbetsförmedlingen utgå från vad som kommit fram vid etableringssamtal med den nyanlände och förutsättningarna för arbete inom pendlingsavstånd.

Migrationsverket ska beräkna hur många nyanlända som har behov av plats för bosättning i en kommun under året (mottagningsbehov). Migrationsverket ska också anvisa plats för bosättning i en kommun för kvotflyktingar. Detsamma gäller övriga nyanlända som inte ska anvisas plats för bosättning i en kommun av Arbetsförmedlingen och som har behov av anvisning.

Närmare föreskrifter gällande nämnda myndigheters uppgifter ges i förordningen (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrare och förordningen (2010:409) om etableringssamtal och etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Statliga ersättningar till kommunen

En kommun som träffar en överenskommelse om mottagande för bosättning av nyanlända har rätt till en årlig grundersättning samt prestationsbaserad ersättning enligt 9-14 §§ förordning (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar.

En kommun som tar emot nyanlända har bland annat rätt till

- Vissa schablonersättningar per person.
- Ersättning för ekonomiskt bistånd, stöd och service samt hälso- och sjukvård.
- Ersättning för vissa initiala kostnader vid mottagande av kvotflykting.

Närmare bestämmelser om statlig ersättning till kommuner ges i förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Enheten för samhällsutveckling
Olof Molund
Tel.: 010-22 33 406
olof.molund@lansstyrelsen.se

Meddelande

1(2)

2014-10-22

Diarienummer
851-6125-14

Uppsala kommun
Kommunstyrelsens ordförande
Kommunchef

Information kring överenskommelser om mottagande av vissa nyanlända

Länsstyrelserna har regeringens uppdrag att säkerställa att det finns tillräcklig kapacitet och beredskap för mottagande av nyanlända i landets kommuner. Detta gör länsstyrelserna bland annat genom att teckna överenskommelser med kommunerna om mottagande av nyanlända. Detta år sker förhandlingarna om överenskommelser om mottagande av ensamkommande barn separat.

Länsstyrelsen i Uppsala län vill med detta brev informera om förutsättningarna för årets kommunförhandlingar.

Ökat behov av kommunplatser inför år 2015

Migrationsverkets senaste prognos höjs till mellan 75 000 och 89 000, med ett huvudscenario om 80 000 asylsökande. Även prognosen för 2015 höjs och enligt de preliminära beräkningarna kommer mellan 64 000 och 94 000 människor (huvudscenario 79 000) att söka asyl i Sverige nästa år. Behovet av kommunplatser kommer därför under nästa år vara fortsatt stort.

Fördelning av mottagningsbehovet för år 2015

Arbetsförmedlingen har fastställt länstalen för nästa år, dvs. den länsvisa fördelningen av det totala mottagningsbehovet. Enligt denna ska Länsstyrelsen i Uppsala län med länets kommuner förhandla fram 1272 anvisningsbara platser. En före detta asylsökande som fått uppehållstillstånd i Sverige har i likhet med inrikes födda rätt att bosätta sig var som helst i landet. Det innebär att man aldrig kan styra över hur många egenbosatta som väljer att flytta till en specifik kommun. Länsstyrelsen i Uppsala län överväger därför att ta bort talet för egenbosatta i överenskommelserna om mottagande, vilket redan skett i flera andra län.

Anvisningsbara platser är sådana som görs tillgängliga för personer som har anmält behov av hjälp med sin bosättning. De anvisningsbara platserna ligger till grund för Arbetsförmedlingens och Migrationsverkets bosättningsarbete. Det är viktigt att antalet anvisningsbara platser motsvarar behoven samt att de representerar en reell kapacitet för mottagande.

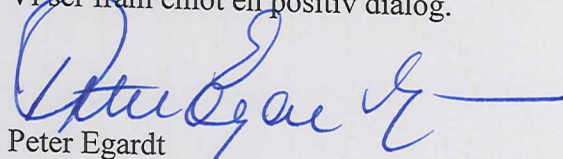
2014-10-22

Diarienummer
851-6125-14

Länsstyrelsens kommunförhandlingar

Länsstyrelsen i Uppsala län önskar under november månad träffa kommunens ledning för en dialog om överenskommelser inför 2015. Under årets förhandlingar önskar Länsstyrelsen att representanter från bostadsmarknaden, arbetsmarknaden och flyktingmottagandet deltar och att dessa lämnar en kort beskrivning av den aktuella situationen inom respektive område.

Vi ser fram emot en positiv dialog.

Peter Egardt
Landshövding

Vi svarar gärna på frågor. Kontakta Olof Molund, 010 - 22 33 406,
olof.molund@lansstyrelsen.se